

Mart / Ožujak 2017.g.

Tatjana Debeljački vs. Saša Mičković

Interview

Saša Mičković

„Špil soneta“

Uspomene na srećno detinjstvo u rodnom gradu?

Da, ja sam rođen u Austriji, a grad se zove Špital. Moji roditelji su u Austriji radili, tamo su se i upoznali. Ipak, mnogo više uspomena je nastalo u Srbiji, jer sam odrastao u Šumadiji. Roditelji su želeli da jedan deo detinjstva provedem u Srbiji, jer su mislili da ću na taj način maternji jezik mnogo lakše i bolje naučiti. Ispostavilo se da su bili u pravu. Pošto pišem poeziju, to mi je sada od velikog značaja, jer kada ljudi provedu mnogo vremena u inostranstvu, jednostavno im se desi (ne svima naravno), da izgube nit s korenima jezika, a to kasnije dovodi do problema prilikom izražavanja i ispisivanja stihova, jer se maternji jezik mnogo teže neguje kada ste okruženi „strancima“! Moja sećanja na Austriju su potisnuta nekim drugim dešavanjima u Srbiji.

Kada ste izdali knjigu i kako se kasnije nadovezao uspeh?

Prvu knjigu koja se zove *Jastreb u oluji* napisao sam 2011. godine, a na nagovor mog strica Radmila Mićkovića, koji je takodje pisac. Dr Miodrag D. Ignjatović je savetima i kritikom mnogo doprineo da ne odustanem na samom početku, jer nisam bio siguran kako dalje i da li uopšte postoji povod da život posvetim poeziji. Kasnije sam uradio još nekoliko knjiga i sve je postalo mnogo lakše, jer su mi ljudi koje spominjem otvorili vrata i dali početnu energiju da poeziju prihvatim kao nezaobilaznu kariku u životu. Prva knjiga je duhovna katarza uglavnom, tako da se u tim stihovima mogu naći nedopevani i nedosnevani poetski pokušaji. Tada, s *Jastrebom u oluji* sam napisao prve sonete, koji i nisu bili baš sonetarno gledano na nivou te tehnike, ali kasnije u narednim godinama sam uložio mnogo veći trud, tako da sam poetski ton popravio, naštimavao i sada sve to izgleda mnogo lakše i pevljivije.

Stvaralaštvo ima za cilj da ostavi pečat, pečat vere u ljude i ljudsko, a ta vera Vas ne napušta?

Stvaralaštvo ima sledeći cilj – usrećiti ljude koji posmatraju sa strane. Često stvaralac i nije srećan prilikom pisanja, javljaju se nezadovoljstva, vrtoglavi padovi, posrnuća. Nesupesi su česti. Pečat uglavnom dolazi na kraju, tako da je bar meni prerano da pričam o tome. Mada, pečat često ne dodje nikada, jer je u suštini sve stvar prepoznavanja umetničkog dela, a dešava se da to prepoznavanje od kritike i čitalaca izostane, bez obzira na vrednost dela. Naravno, vera u ljude, duhovnu energiju koja ispunjava sve životne pore i vera u sveopšti boljitak kod mene je naglašena i u tome istrajavam. Kada bih verovao u to da ljudski pristup u svim sferama svesti nema budućnost – verovatno bih i olovku odavno polomio. Pored svih mojih omašaja prilikom ispisivanja pesama, a i pored nekih zapaženih stihovizija i soneta, vera koju spominjete uvek mi je bila, a i sada je u umu, psihoviziji i čini mi se da bez nje, u različitim oblicima, nema čistog uspeha i boljitka.

O svojim delima, nagradama, putovanjima i prijateljstvima?

Da li su to dela ili ne, teško da mogu sam potvrditi i dokučiti. Do sada sam štampao šest knjiga. Recenzije su radili dr Miodrag D. Ignjatović, Pero Zubac, Miroslav Dimitrijević... A uglavnom se bavim sonetom, tako da su i te knjige izlivenne sonetnim legurama. Nagrade su posebna priča. Neke čoveka uzdignu, a neke i ukaljaju, u zavisnosti od toga ko ih dodeljuje i zašto. Postoje ljudi koji su « nagradoidi ». Dakle, takvi će sve uraditi da bi se okitili nagradama, a taj pristup dovodi do kaljanja književnog dela. Da, imam nekoliko nagrada za poeziju, ali sam veoma pažljiv prema tim stvarima, da se ne bih našao u zabludi o sopstvenim vrednostima. Kada su u pitanju putovanja, Pariz mi je pružio posebne doživljaje umetničkog

sveta, naročito književnog. Dobro je putovati, jer na taj način pesnik prikuplja neophodna gorko-slatka iskustva, koja kasnije može da stihuje i uobliči kroz pev. Dobar primer za to je Jovan Dučić. Prijateljstva, da, postoje još uvek, ali su negde zaturena, skrivena i do njih je teško doći. Moji prijatelji se ne bave pisanjem, i na taj način sam rasterećen od raznih komentara, a i oni su rasterećeni od mojih izliva stavralačkog « ludila ».

Da li mislite da ste nadmudrili očekivanja?

Ne mislim da sam ih nadmudrio, niti ostvario još uvek. Nadmudrivanje sa samim sobom traje i trajaće, jer je to možda ona kapisla koja pokreće energiju. Mladi ljudi su skloni odustajanju, padovima, a ja sam imao sreću da saradjujem s mudrim ljudima, tako da su me prilično dobro podučili. Takodje, očekivanje nosi i veliki teret, jer se lako pojavi neuspeh, a onda ciljevi postanu predaleki i nedostižni. Zato su moji planovi zasnovani na „korak po korak“. Takav ritam koračanja mi je do sada otvorio dobar put i nadam se da neću naleteti na slepu ulicu. Iskreno, do sada zacrtane planove sam ostvario tek delimično, a vodeći se principom da nezajažljivost dovodi do sunovrata – očekivanja i nadanja pažljivo biram.

Da li ste zadovoljni Uređivačkim timom časopis za književnost “ Umetnički horizont “Koncesija rada i unapređenje?

Časopis *Umetnički horizont* je osmišljen tako što u njemu objavljujemo poznate pisce, koji su već ostavili trag, a uz njih uvek prikažemo i mlade ljude koji tek krče nove staze, i to se do sada pokazalo odlično. Radmilo Mičković je urednik takodje, on vodi *Balkanski satirikon*, a ja sam posvećen više poeziji. Časopis za sada radimo u elektronskom izdanju, a od 2017. godine priredićemo i štampane brojeve. Časopis je otvoren za poeziju, prozu, aforizme, kritiku, satiru, naravno i slikarstvo...

„Klepsidrični retrogradni sonet s akrostihom“, za ova i ona buduća vremena?

Postoji oko pedeset različitih oblika i modela soneta. Svi se naravno medjusobno razlikuju, a raznovrsnost se krije u načinu izgradnje unutrašnje uredjenosti. Neki od njih se nazivaju „nepravilni soneti“ jer čak odstupaju od klasične šeme s četrnaest stihova. Rimovana skala se podešava na različite načine, kao i pristup ritmu, metru, ideji... *Klepsidrični sonet* koji sam uradio ima posebnu unutrašnju

uređenost, ukrštenu unutrašnju rimu, s akrostihom je i može se čitati u oba smera. Takodje, ima i „rep“, dakle dodatna dva stiha koji prave preliv, vezu izmedju dva soneta. Ugradio sam u šemu dva soneta, a jedan od njih je inverzivan, tako da imamo celinu od trideset stihova. Ime formi je dao profesor Časlav Đorđević, koji je i antologičar.

Nedavno ste objavili “Uspavanka za dušu”, posveta Dejanu Petroviću?

Dr Dejan Petrović je moj prijatelj koji je poginuo 2014. godine u Kragujevcu. *Uspavanku za dušu* sam posvetio njemu, jer je prerano otišao, a svi smo skloni brzom zaboravu. To je knjiga koja govori o prolaznosti i sićušnosti života. Dejan je bio mlad čovek koji je doktorirao, bavio se glumom, a voleo je i motore, tako da je njegov pad s motora izazvao razna razmišljanja u mojoj svesti. Njegov tragičan kraj je *Uspavanku za dušu* i ispisao, rekao bih prefinjenom gorčinom.

Uskoro ćete iznenaditi sa tri knjige, trilogija – ljubavne poezije, „Oda ljubavi“; „Himna ženi“, a prva knjiga je u štampi?

Tako je. Trilogiju pripremam već šest godina. Prva knjiga će izaći do kraja 2016. a naredne dve tokom 2017. godine. Objaviću oko dvesta soneta koji su skladno nastajali, a nadahnuti su ljubavnim eliksirima. Trilogija će pokušati da dočara odnos izmedju Žene i Čoveka, uz različit splet dešavanja, a pesme su ispisane „istinom“. To je do sada moj najteži pokušaj da kroz poeziju prikažem različite osećaje, ushićenja i lomove. Zahtevno je sonetom objasniti šta se sve dešava u ljudskoj glavi, ali nekoliko godina prikupljam zrnca koja polako svrstavam u celinu. O ljubavi je možda i najteže pisati, jer se tu odigrava hod izmedju patetike i lepote. Od pesnika zavisi gde će skliznuti i čemu se prikloniti.

Očima pesnika žena je boginja “Duet za podršku stop nasilju nad ženama“?

Jeste, Žena je plodonosno biće koje vibrira na tananim duševnim strunama. Te strune se lako pokidaju, jer nepažnjom budu prenapregnute. Nasilje je česta pojava, a ljudi se jednostavno pred takvim problemima povlače i dozvoljavaju da se teror rasplamsava. U mitologiji, u istoriji, a i kod svih naroda,

Žena je svetloliko biće koje opčinjava Svet, a lepotom i energijom doprinosi da tegoba života postane manja i lakša. Zato i ne razumem zašto se baš ništa ne čini na polju zaštite. Eto, valjda je na pesnike pala strelica da pokušaju bar rečima nešto da promene, poprave i usklade. Sramna su dešavanja koja nas okružuju, a vezana su za ovu temu. Mada, lepota spašava svet u onoj meri koliko joj čovek dozvoli. Sve je na čoveku i njegovoj volji da menja stvari.

Šta biste mogli da izdvojite i kažete o sebi između jave i sna?

Java je za pesnika radno polje koje donosi prizemne misli. Snohvatica je nadumni uspon i napor. Moguće je da snove zanemarujemo i zaboravljamo, ili ih se uopšte ne sećamo. Laza Kostić je bio pesnik koji je živio san, a život tek otaljavao. Tačno je znao koji nivo svesti donosi vanvremeno nadahnuće, a to se vidi i kroz njegove pesme. Teško mi je da govorim o sebi, a na taj način. Pokušavam da obitavam često i u prelaznoj fazi san-java, pa iz te duhovne kugle izvlačim i sopstvenu bit, da bih prvenstveno shvatio sebe, jer se očigledno ne poznajem dovoljno. Dakle, moj prostor življenja je neka faza između racionalnog i izmaštanog. Na taj način i biram gde ću se i kada obresti.

Karijera Saše Mičkovića za nekoliko godina ?

Teško je reći nešto o tome. Svakako, nastaviću da pišem poeziju, da štampam knjige... Nisam siguran da mogu predvidjati šta će se ostvariti, a šta ne. Voleo bih da sonete dovedem do još bolje misaone funkcije. Pokušaću da se otarasim loših stvari i navika u poeziji, a sigurno ih ima, mislim na samu tehniku ispisivanja. To znači da ću se posvetiti isključivo uzrastanju kroz pesmu, a sve ostalo kako bude.

Jeste ostvarili sve što ste želeli i kada biste krenuli ispočetka da li bi se isto bavili umetničkim stvaralaštvom?

Nisam ostvario ni delić. A biće mi potrebno još mnogo vremena, jer brzopletost košta pesnika. Mada, zadovoljan sam s onim što sam do sada uradio. Što se tiče drugog dela pitanja – ne znam, verovatno zavisi od spleta okolnosti. Kod mene je poezija navratila slučajno rekao bih, a da li bismo se susreli na nekom novom početku, to je već stvar za proroke. U svakom slučaju, neraskidive su niti koje trenutno povezuju dušu i pesmu, tako da je veoma moguće da nov početak bude isti, a sutrašnjica će biti sigurno.

Imate li da kažete nešto što bi bilo značajno, a da Vas nisam pitala?

Niste me pitali kako sam! Uglavnom se postavljaju pitanja o poeziji, knjigama, nagradama, planovima... A kako je čovek zaista iznutra, u srži, to ne pita niko, ili nema strpljenja da sasluša... To ćemo ostviti za neku drugu priliku. Zahvaljujem se i želim vam sreću, uspešan rad i napredak Tatjana!

Bilo mi je veliko zadovoljstvo pričati sa Vama i uvek ste dobrodošli u našu kuću „Diogen pro kultura” magazine.

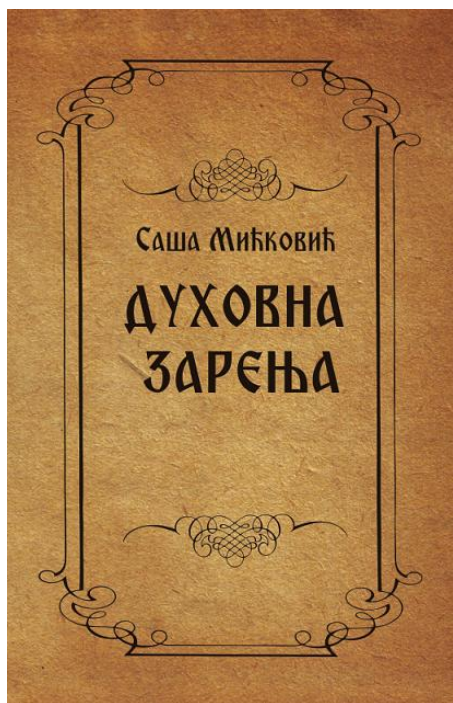
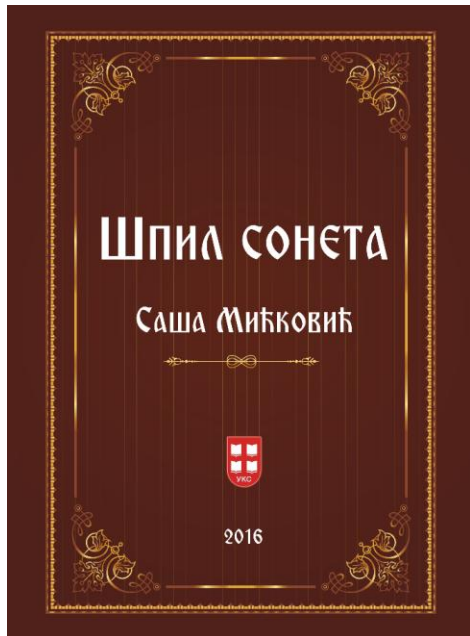
Pitanja su vam na mestu, nadam se da će i odgovori ispuniti vaša očekivanja. Zadovoljstvo je obostrano, svakako Tatjana.

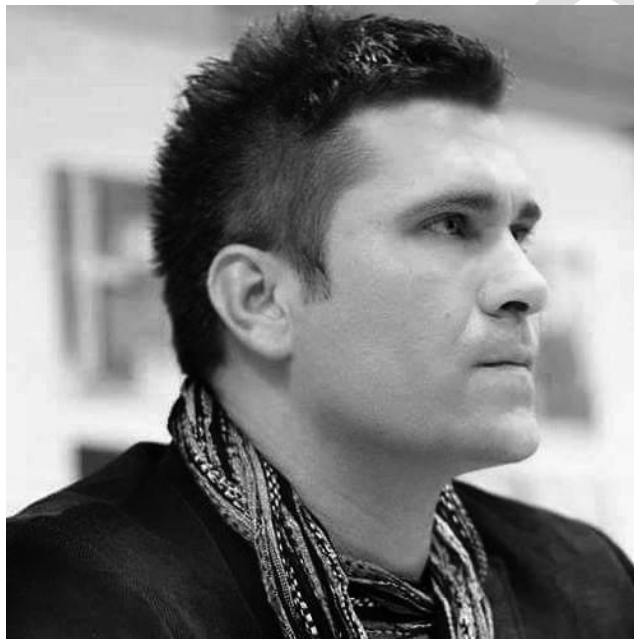
DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0937

Publishers online and owners, Assoc. Prof. Dr Sabahudin Hadžialić and Peter Tase

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0937
Publishers online and owners, Assoc. Prof. Dr Sabahudin Hadžialić and Peter Tase
E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

PR
DIOGEN pro kultura
<http://www.diogenpro.com>